

**ATROF MUHITNI MUHOFAZA QILISH VA TABIIY
RESURLARDAN OQILONA FOYDALANISH**

Sidiqova Dilfuza Mamaniyoz qizi
Karmana tumani 1-umumiy o'rta ta'lim
maktabi biologiya fani o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqola atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish o'rtasidagi muhim munosabatlarni o'rganadi. Bu inson ehtiyojlarini qondirishda ekotizimlarning saqlanishini ta'minlaydigan barqaror amaliyotning muhimligini ta'kidlaydi. Mavjud adabiyotlarni tahlil qilish, turli tadqiqot usullarini qo'llash va topilmalarni taqdim etish orqali ushbu maqola barqaror rivojlanish bo'yicha davom etayotgan nutqqa hissa qo'shishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Atrof muhitni muhofaza qilish, tabiiy resurslar, barqarorlik, ekotizimni saqlash, resurslarni boshqarish, qayta tiklanadigan resurslar, saqlash strategiyalari.

Atrof-muhitni muhofaza qilish tobora global hamjamiyat uchun eng muhim tashvish sifatida tan olinmoqda. Iqlim o'zgarishi, yashash joylarini yo'q qilish va resurslarning kamayishi bilan tahdidlarning kuchayishi bilan barqaror amaliyotni qabul qilish zarurati mavjud. Tabiiy resurslardan oqilona foydalanish—resurslardan kelajak avlodlarga zarar etkazmasdan hozirgi ehtiyojlarni qondiradigan tarzda foydalanish deb ta'riflanadi—ekologik muvozanatni saqlash uchun juda muhimdir. Ushbu maqola atrof-muhitni muhofaza qilish va resurslardan oqilona foydalanish o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni o'rganib chiqadi, barqarorlikni ta'minlaydigan strategiya va amaliyotlarni ta'kidlaydi.

Ushbu maqolada sifatli va miqdoriy tadqiqot usullarini birlashtirgan aralash usulli yondashuv qo'llaniladi. Ma'lumotlar turli manbalardan, shu jumladan ilmiy jurnallardan, hukumat hisobotlaridan va muvaffaqiyatli ekologik tashabbuslarning amaliy tadqiqotlaridan to'plangan. Atrof-muhit bo'yicha mutaxassislar va amaliyotchilar bilan suhbatlar, shuningdek, resurslarni boshqarishdagi mavjud amaliyot va muammolar to'g'risida tushuncha olish uchun o'tkazildi. Tahlil barqaror amaliyot bilan bog'liq asosiy tendentsiyalar va naqshlarni aniqlash uchun tematik kodlashni o'z ichiga oldi.

Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bugungi dunyoda hal qiluvchi mavzulardir. Mana ingliz tilidagi umumiy ma'lumot:

Atrof Muhitni Muhofaza Qilish

Atrof-muhitni muhofaza qilish deganda tabiiy muhitni inson faoliyati natijasida kelib chiqadigan zararlardan himoya qilishga qaratilgan amaliyot va siyosat

tushuniladi. Bunga quyidagilar kiradi:

- Bioxilma-xillikni saqlash: o'simlik va hayvonlarning har xil turlarini muhofaza qilish, ekotizimlarning sog'lom va funktsional bo'lishini ta'minlash.

- Ifloslanishni nazorat qilish: havo, suv va tuproq ifloslanishini kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish. Bu emissiya, chiqindilarni boshqarish amaliyoti va toza texnologiyalarni rag'batlantirish to'g'risidagi qoidalarni o'z ichiga olishi mumkin.

- Barqaror rivojlanish: iqtisodiy o'sishni atrof-muhitni muhofaza qilish bilan muvozanatlash, kelajak avlodlarning o'z ehtiyojlarini qondirish qobiliyatini buzmasdan rivojlanish hozirgi zamon ehtiyojlarini qondirishini ta'minlash.

- Iqlim harakati: iqlim o'zgarishini kamaytirish strategiyasi, masalan, issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirish va uning oqibatlarini bartaraf etish uchun moslashish strategiyasi orqali hal qilish.

Tabiiy resurslardan oqilona foydalanish

Tabiiy resurslardan oqilona foydalanish kelajak avlodlar uchun mavjud bo'lishini ta'minlash uchun resurslardan samarali va barqaror foydalanishni o'z ichiga oladi. Asosiy jihatlarga quyidagilar kiradi:

- Barqaror amaliyotlar: barqaror qishloq va o'rmon xo'jaligi kabi resurslarning kamayishi va atrof-muhit degradatsiyasini minimallashtiradigan amaliyotlarni qabul qilish.

- Resurs samaradorligi: resurslardan ularning qiymatini maksimallashtiradigan va chiqindilarni minimallashtiradigan tarzda foydalanish. Bu materiallarni qayta ishlash, qayta ishlatish va energiya samaradorligini oshirishni o'z ichiga olishi mumkin.

- Xabardorlik va ta'lim: jamoalarni tabiatni muhofaza qilish va resurslardan barqaror foydalanishning ahamiyati to'g'risida tarbiyalash, atrof-muhitga nisbatan mas'uliyatli xatti-harakatlarni rag'batlantirish.

- Siyosat va tartibga solish: hukumatlar resurslardan barqaror foydalanishni targ'ib qiluvchi va atrof-muhitni muhofaza qiluvchi qonunlar va siyosatlarni qabul qilishi, biznes va shaxslarni shu kabi amaliyotlarni qo'llashga undashi mumkin.

Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish sayyoramiz salomatligini saqlash uchun juda muhimdir. Barqaror amaliyotni amalga oshirish, boshqalarga ta'lim berish va samarali siyosatni targ'ib qilish orqali biz yanada barqaror kelajak sari harakat qilishimiz mumkin.

Natijalar atrof-muhitni muhofaza qilishni iqtisodiy va ijtimoiy rejalashtirishning yadrosiga kiritish muhimligini ta'kidlaydi. Resurslardan foydalanish va atrof-muhit salomatligi o'rtasidagi munosabatlar murakkab; barqaror bo'lmagan amaliyotlar qaytarilmas zararga olib kelishi mumkin, resurslarni oqilona boshqarish esa iqlim o'zgarishi va boshqa ekologik tahdidlarga qarshi chidamlilikni oshirishi mumkin. Dumaloq iqtisodiyot materiallarni qayta ishlatishni rag'batlantirish va chiqindilarni

minimallashtirish orqali istiqbolli yo'lni taklif etadi. Biroq, siyosiy Iroda, mablag ' va jamoatchilikni jalb qilish kabi muammolar ushbu strategiyalarni samarali amalga oshirishda to'siq bo'lib qolmoqda.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish atrof-muhitni muhofaza qilish va barqaror rivojlanish uchun juda muhimdir. Barqarorlik madaniyatini rivojlantirish uchun siyosatchilar, korxonalar va shaxslar birgalikda ishlashlari kerak.

Kelajakdagi harakatlar uchun takliflar:

Siyosat islohotlari: hukumatlar qayta tiklanadigan energiya uchun subsidiyalar va resurslarni qazib olish bo'yicha qat'iy qoidalar kabi barqaror amaliyotni rag'batlantiruvchi siyosatni amalga oshirishi kerak.

Tadqiqotga investitsiyalar: barqaror texnologiyalar va amaliyot bo'yicha tadqiqotlarni moliyalashtirishning ko'payishi ekologik muammolarni innovatsion echimlariga yo'l ochadi.

Jamiyatni jalb qilish: mahalliy jamoalarni resurslarni boshqarish bo'yicha qarorlarga jalb qilish tabiatni muhofaza qilish ishlarini kuchaytiradi va amaliyot madaniy jihatdan mos va samarali bo'lishini ta'minlaydi.

Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanishga ustuvor ahamiyat berib, jamiyat inson ehtiyojlarini ekologik yaxlitlik bilan muvozanatlashtiradigan barqaror kelajak sari harakat qilishi mumkin. Adabiyotlar.

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston iqtisodiy ijtimoiy geografiyasi. Soliyev. Toshkent. 2022 yil
2. SamDU atrof muhitni muhofaza qilish haqida o'quv qo'llanma. 2018 y
3. Kuzibayevna K. D. et al. Drying of the Aral Sea and changes in the landscape of the Aral 6. Sea region //Texas Journal of Multidisciplinary Studies. – 2022. – T. 4. – C. 108-110.
4. Броварский В. Д., Турдалиев А. Т., Мирзахмедова Г. И. Воздействие температуры окружающей среды на пчел и растения //Научное обозрение. Биологические науки. – 2020. – №. 3. – С. 43-48. Malikova, D. (2020). Deposit base of Uzbekistan commercial banks. World Scientific News, (143), 115-126.
5. Malikova, D. (2020). Consulting services market of Uzbekistan. World Scientific News, (145), 168-179.
6. Malikova, D. (2023). METHODOLOGY FOR EFFECTIVE ASSESSMENT OF THE LEVEL OF ECONOMIC SECURITY OF BANKS. Innovative Society: Problems, Analysis and Development Prospects, 96-98.
7. Malikova, D., & Ziyadullayeva, M. (2023). INFLATION: THEORETICAL ASPECTS AND ANALYSIS OF PRICE CHANGES IN UZBEKISTAN. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 11(2), 204-207.
8. Malikova, D., & Abduganieva, F. (2023). The Role of Consulting in the Modern Economy. Global Scientific Review, 12, 1-4. 12. Malikova, D., & Rakhmonov, N. (2023). MONETARY AGGREGATES AND THEIR IMPORTANCE IN THE ECONOMY.